

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
071/23	Plan- og kommunalteknisk utval	PS	30.08.2023
071/23	Heradsstyret	PS	20.09.2023

Saksbehandlar	ArkivsakID
Terje Kallekleiv	21/51

1. gong handsaming - Detaljregulering Utviding Mjelstad deponi, PlanID 46302021001

Vedlegg:

Plankart - Detaljregulering Utvida Mjelstad deponi R000
Plankart - Detaljregulering Utvida Mjelstad deponi R001
Plankart - Detaljregulering Utvida Mjelstad deponi R002
Plankart - Detaljregulering Utvida Mjelstad deponi R003
Plankart - Detaljregulering Utvida Mjelstad deponi R004
Planomtale Mjelstad deponi
Føresegner Mjelstad deponi
Notat_Illustrasjon av deponi
Utvidelse av deponi Mjelstad utklipp 02
Utvidelse av deponi Mjelstad utklipp 03
Utvidelse av deponi Mjelstad utklipp 08
Fagnotatt - Sige vannsledning
Tekniskplan sige vannsledning
Illustrasjon overvann
Avslutningsplan
Merknad til oppstart - Vestland fylkeskommune_plan_klima_folkehelse
Merknad til oppstart - Statsforvaltaren
Merknad til oppstart - Fiskeridirektoratet
Merknad til oppstart - Statens vegvesen - DETALJREGULERING FOR MJELSTAD DEPONI Saknr. 21143451
Merknad til oppstart - NVE
Merknad til oppstart - Sjøtroll
Merknad til oppstart - Ole-Harald Bleikli
Åge Hustrulid, vedlagt e-post frå BIR
Merknad til oppstart - Bjørn Mjelstad
Merknad til oppstart - Åge Hustrulid
Merknad til oppstart - Trond Tepstad
Merknad til oppstart - Åse Greve Tepstad gnr_bnr 1_3 og 4
Merknader til varsel om oppstart - Kristin Tepstad Eide
Merknadsbehandling_høring_planprogram_Mjelstad
ADM_Internt forslag
Nye moglege alternativ frå BIR

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

I samsvar med plan- og bygningslova § 12-11 vert forslag til reguleringsplan for utviding av Mjelstad deponi PlanID 46302021001 ikkje lagt ut til offentleg høyring. Val av trasé for sigevassleidning og veg til drift av anlegget har uheldige verknader som ikkje står i forhold til

tiltaket si samfunnsnytte i driftsperioden.

Plan- og kommunalteknisk utval - 071/23

PL - behandling:

Rådgjevar frå Plan-avdelinga møtte for å orientere i saka.

Utvalet sette fram slikt fellesframlegg:

"Plan- og kommunalteknisk utval innstiller på at i samsvar med plan- og bygningslova § 12-11 vert forslag til reguleringsplan for utviding av Mjelstad deponi PlanID 46302021001 lagt ut til offentleg høyring."

AVRØYSTING:

Utvalet sitt framlegg vert samrøystes vedteke.

PL - vedtak:

Plan- og kommunalteknisk utval innstiller på at i samsvar med plan- og bygningslova § 12-11 vert forslag til reguleringsplan for utviding av Mjelstad deponi PlanID 46302021001 lagt ut til offentleg høyring.

Heradsstyret - 071/23

HS - behandling:

Herdis Helle, AP, ønskja sin gildskap vurdert då ho tidlegare har jobba som advokat med BIR.

Herdis Helle, AP, forlet møte

Ingen vara møtte.

26 av 27 medlemmar/varamedlemmar tilstades.

AVRØYSTING GILDSKAP:

Herdis Helle, AP, vert vurdert gild til å handsame saka då heradsstyret ikkje fann grunnlag for ugildskap etter fvl. §6.

Herdis Helle, AP, kom tilbake i møte.

Fulltalig heradsstyret

Framlegg og votering i saka kjem fram av voteringsprotokollen som ligg ved den samla møteboka

HS - vedtak:

I samsvar med plan- og bygningslova § 12-11 vert forslag til reguleringsplan for utviding av

Mjelstad deponi PlanID 46302021001 ikkje lagt ut til offentlig høyring. Val av trasé for sivevassleidning og veg til drift av anlegget har uheldige verknader som ikkje står i forhold til tiltaket si samfunnsnytte i driftsperioden.

Tillegg:

Heradstyret ber kommunedirektøren snarast gå i dialog med BIR for å sikre ei løysing for Mjelstad deponi som i langt større grad enn i framlagt plan ivaretek naturverdiar og jordvern spesielt og ei bærekraftig utvikling i kommunen generelt.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Fylkesmannen ga 27. mai 2009 konsesjon til BIR Avfallsenergi AS Avd Mjelstad (tidlegare Mjelstad Miljø AS) for deponering av restavfall. Løyvet vart påklaga til Miljødirektoratet, som i brev av 5. juli 2013 gjorde endringar i konsesjonen frå Fylkesmannen. M.a. vart løyve gjort gjeldande til 1. des. 2016. BIR Avfallsenergi vart pålagt innan 1. des. 2015 enten å legge fram en plan for avslutning av deponiet, eller søke om fornya konsesjon. Søknad om fornya konsesjon vart sendt inn 11. august 2015.

Fylkesmannen si vurdering av søknaden:

«Deponiet på Mjelstad har betydelig samfunnsmessig betydning. Ut fra en rimelighetsvurdering, vekting av konsekvensen av et eventuelt pålegg om stans vurdert opp mot miljøkonsekvensene av deponiet slik det fremstår i dag, er det etter vårt skjønn gode grunner til at søknaden bør imøtekommes. Dette bør imidlertid følges opp ved at deponieier utarbeider en oppdatert versjon av dokumentert internkontroll og risikostyring. Det er viktig at regelmessig kontakt med alle berørte naboer opprettholdes og videreutvikles. Uttalen til Osterøy kommune støtter også dette. Ved utforming av krav i tillatelsen er det lagt vekt på uttalelser fra kommune, innbyggere i området og andre parter. Fylkesmannen er derfor kommet til at tillatelse til videre drift kan gis på nærmere fastsatte vilkår.»

Tiltak med frister

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Oppdatert plan sivevannsrensing med framdrift	01.09.2017	5.3
Oppdatert internkontrollsystem med risikovurdering/tiltaksplan for sivevannsledning og plan for kommunikasjon/nabokontakt	01.09.2017	5.2, 6.1
Oversikt alle prøvetakingsstasjoner mm	01.09.2017	11.2
Oppdatert overvåkingsprogram	01.09.2017	11.2
Rapportere renseeffekt 1. rensetrinn	01.03.2018	5.3
Utkast til avslutning-/etterdriftsplan	01.03.2019	4.3

På denne bakgrunn tar BIR ei initiativ overfor Osterøy kommune i november 2020 der formålet er å få i gong ein planprosess som kan avklare relevante forhold.

Det utarbeida planforslaget som no vert lagt fram er ikkje i samsvar med arealdelen til kommuneplanen. Kommunedirektøren har difor heimel til å avvise planforslaget i samsvar med plan- og bygningslova §12-11. Fordi sjølve deponiet ligg i arealdelen til kommuneplanen, og spørsmålet er

prinsipielt, finn kommunedirektøren likevel at heradsstyre bør handsame saka.

Etter ein lengre planprosess ligg det ikkje føre ei løysing som både BIR og administrasjonen i kommunen kan samlast om. Administrasjonen har bedt BIR vurdere eit alternativ langs fylkesvegen, og BIR sin konsulent Cowi har vurdert to alternativ (sjå vedlegg). Administrasjonen meiner at det eine alternativet har for stor konflikt med jordbruksareal, og det andre for stor konflikt med fylkesvegen.

Administrasjonen foreslår ein trasé som i større grad tek omsyn til fylkesvegen (sjå vedlegg) – og som kan vere eit diskusjonsgrunnlag mellom BIR, kommunen og Vestland Fylke. Vegen for å drifte sigevassleidningen kan då kanskje nyttast som GS-veg, og kommunen kan få lagt ned vassforsyning til området samtidig.

BIR ber no om at det opphævelege planforslaget får ei politisk handsaming.

Vurdering

Konsekvensutgreiingar:

Ei realisering av planforslaget har konsekvensar for landskap, natur og miljø – men nokre av konsekvensane er akseptable i høve til fordelane med ei utviding av deponiet. Den største fordelen med ei utviding er at det allereie er lagt til rette for deponi på Mjelstad. Utan ei oppgradering av anlegget er det mogeleg at aktiviteten vil flytte ut av kommunen.

Administrasjonen er kritisk til to forhold når det gjeld forslaget til ny trasé for sigevassleidning og driftsveg (Alt. A1). Forslaget inneber inngrep i natur og landskap der det ikkje er inngrep frå før – og forslaget kjem i konflikt med særlege naturverdiar og arealressursar for landbruket.

Administrasjonen vurderer at desse inngrepa ikkje er nødvendige for gjennomføring av prosjektet.

Administrasjonen meiner at ein ny trasé så langt som råd bør samlokalisrast til eksisterande infrastruktur og inngrep, og i minst mogeleg grad i konflikt med «urørt natur, særlege naturverdiar og landbruksressursar. Vert dette likevel for vanskeleg å realisere bør eksisterande løysing for deponiet liggje til grunn for vidare drift – med nødvendige oppgraderingar i høve til plansituasjon og tekniske anlegg.

Vurdering og konklusjonar etter konsekvensutgreiingar:

1. Friluftsliv:

Stiar som ligg tett på deponiområdet vil gå tapt ved ei utviding av deponiet, og enkelte stiar vil vere utilgjengelege i anleggsperioden. Administrasjonen si vurdering er likevel at KU ikkje avdekkjer uakseptable konsekvensar for friluftslivet som følgje av tiltaket. Nye stiar kan etablerast, og BIR legg opp til at vedlikehaldsvegen kan nyttast som turveg til Teppstadnuken. Med litt tilrettelegging kan det kanskje bidra til auka friluftsliv til området. Dette er likevel usikkert fordi sjølve deponiet vert eit element i landskapet som ikkje harmonerer med friluftsliv og opplevinga av naturen.

2. Landskap:

KU-rapporten definerer topografi, landskapsrom og eksisterande arealbruk som viktige verdiar i området. Rapporten påpeikar at anlegget til BIR reduserer denne verdien allereie i dag.

- Ei ytterlegare utviding av deponiet vil gje « ei høg skjemmande fylling» som «vil bli synleg sjølv frå større avstandar».

- Når det gjeld trasé for leidning og driftsveg vurderer KU-rapporten at «Visuelt vil sigevasstrasé ha liten betydning for landskapets totalinntrykk».
- Administrasjonen er kritisk til omfanget ei ny fyllinga vil ha på landskapsbilde - og til inngrep i «urørt» natur. Reguleringsplanen må stille krav til avbøtande tiltak ved utforming av terreng og overdekking / tilplanting av stadbunden vegetasjon. Føresegnene til planen tilfredstillar ikkje dette godt nok.
- Administrasjonen er kritisk til at KU-rapporten vurderer verknadene av den nye leidnings- og veg-trasé å ha: «liten betydning for landskapets totalinntrykk». Sjølv om tiltaket delvis vil vera skjult av vegetasjon etter nokre tiår, er det likevel tale om høge skjeringar og fyllingar som er vanskeleg å «viske ut» med vegetasjon.
- Tiltaket inneber inngrep og ei fysisk barriere i natur- og friluftsområde utan tidlegare inngrep. Administrasjonen vurderer at dette ikkje er eit nødvendig inngrep og at sigevasstraséen kan liggje ved/langs eksisterande tiltak nær fylkesvegen.

3. Natur og ressursar:

- Naturtype naturbeitemark er raudlista og har stor verdi (Delområde 2 og 4). Trasé for leidning og driftsveg vil gå langs sida av lokalitet 2 og er mindre konfliktfylt. Traséen deler lokalitet 4 og medfører «betydeleg miljøskade» på naturtype og som ressurs for landbruket. Ca. 40 daa overflatedyrka jord og 7 daa dyrkbar jord vil gå tapt. Administrasjonen vurderer dette som unødvendige inngrep fordi traséen kan leggjast utanfor desse områda.
- Rik edellauvskog «Purkegilet» – delområde 9 (Alvorleg miljøskade). Administrasjonen ser ikkje at det er nødvendig å gjera inngrep i lokaliteten for gjennomføring av tiltaket. Området ligg også i 100-meter beltet frå sjø som gjer at ein skal vera ekstra tilbakehalden med nye tiltak. Traseen til sjø bør liggje i område der det er etablert anlegg eller infrastruktur frå før.

4. Forureining:

Statsforvaltar har eit hovudansvar og gjev konsesjon etter forureiningslova – og set vilkår for å hindre ureining av miljøet. KU-rapporten konkluderer med «liten negativ konsekvens» av tiltaket når det gjeld fare for forureining.

Det ligg i dag eit oppdrettsanlegg i sjøen nær utløpet av leidningen. Anlegget er søkt flytta lenger bort frå utløpet av leidningen. Her er det fiskeridirektoratet, statsforvaltar og mattilsynet som er aktuelle styresmakter i høve til forureining. Ansvaret til kommunen er først og fremst ihht. plan- og bygningslova. Kommunen vil tilpasse plansituasjonen i samsvar med

uttale frå ansvarlege styresmakter.

Innspel til planoppstart:

- Mange grunneigarar uttrykkjer bekymring for forslaget til ny trasé for sigevassleidning. Først og fremst ei frykt for mogeleg forureining og konsekvensar for grunnvatn, private borehol og brønnar ved uhell. I tillegg er det nemnt bekymring for turområde, støy, landskap og etterbruk til næringsformål. Det vert påpeika at fordelane med tiltaket i aktive år ikkje står i høve til konsekvensar og mogelege konsekvensar av tiltaket. Administrasjonen deler denne vurderinga.
- NVE og Statens vegvesen har ikkje konkrete innspel til planoppstart
- Vestland fylkeskommune vektlegg at anlegget må underordne seg landskapet i dag, men påpeikar at planen må definere klåre råmer for verksemda:
 - Tilbakeføring etter bruk
 - Tiltak for handtering av sigevatn, forureining
 - Ein plan for handtering av overflateavrenning
 - Tiltak i strandsone
 - Interessene til barn og unge – særleg i høve til trafikktryggleik og infrastruktur.
- Lerøy sjøtroll uttrykkjer bekymring for forureining som kan påverke havbrukslokaliteten dei har på Tepstad, og ber om at utslepp ligg på minimum 60 meter djup – samt vert flytta lenger bort frå lokaliteten (Dette kravet må definierast i føresegn).

Økonomi

Tiltaket har ikkje direkte økonomiske konsekvensar for kommunen

Konklusjon

Planforslaget er ikkje i samsvar med kommuneplanen. Det er i strid med naturverdiar, landskapsverdi, friluftslivet og landbruksinteressene. Grunneigarar og lokalmiljøet uttrykkjer bekymring for ei etablering av ny trasé for sigevatna. På dette grunnlaget vurderer kommunedirektøren at samfunnsnyttan anlegget har i driftsperioden er mindre enn samfunnskostnaden. Bakgrunnen for den konklusjonen byggjer særleg på val av trasé for sigevatn og veg for drift av leidningen. Dersom det er mogeleg å samlokalisere traséen for sigevatn med eksisterande anlegg dvs. langs fylkesvegen, og gjerne også samordna med kommunale, fylkeskommunale og private anlegg – så vil kommunedirektøren vurdere tiltaket annleis.